

PRT 403 Geç Asur-Geç Babil Arkeolojisi

2. II. Assurnasirpal dönemi. (siyasi tarih, mimari , ortostatlar ve dięer sanat eserleri)

II. Assurnasirpal Heykeli, Nimrud, İřtar Sharrat-niphi mabedi. Reade,J. 1983, res.12

II. Assurnasirpal / II. Ařur-nasir-apli (883-859)

Yeni Assur döneminin ilk, en önemli ve en büyük krallarından gururlu ve acımasız bir kraldır. Savaşları, avları ve bayındırlık eylemleriyle tanınmıştır. Assur tarihinde yeni bir çağ başlatıyor. Gerek dedesi (II. Adadnirari), gerekse babası (II. Tukulti-Ninurta) döneminde alınmış olan topraklarda tam bir siyasi hakimiyet kurmuştur. O güne kadar alınmayan yerleri fethetmiş, böylece II.Assurnasirpal zamanında Assur'da toprak bütünlüğü en geniş düzeye ulaşmıştır.

Kral ilk yıllarında Nairi ülkesine seferler ve Mardin/Kaşıyari eşiğini geçip, Aramilerin elinde bulundurduğu bazı şehirleri işgal ediyor. Aynı zamanda isyan eden Bit-Zamani Krallığını da kontrol altına alıyor. 881 yıllarında II. Assurnasirpal'i Doğu'da Zagros Dağlarında görüyoruz. Burada Assur bölgesinden İran'a geçişi sağlayan önemli bir geçit (Babite) vardır. Burası, ekonomik açıdan Asur'un İran'a açılmasına bir engel oluşturuyor. Bu duvarı aşmak için bir sefer yapılıyor ve Dagara krallığı Assur'a bağlanıyor. II.Assurnasirpal'in esas amacı batıya, Akdeniz'e açılmak, Fırat vadisindeki tüm Aramileri yok edip, Amanoslara, oradan da Doğu Akdeniz'e inmektir. Bunun için Arami kentlerini kontrol altına alıyor ve batıya yöneliyor. 878-877 yıllarında kralı, Orta Fırat ve Habur'da görüyoruz. Urfa bölgesinde Kaprabilidu kentini kuşatmış. 876-875 yıllarında, Bit-Adini'li Ahuni, Asur gücünü kabul ediyor ve tazminat ödüyor.

Assurnasirpal, Dicle'yi gezer gezer, Bit- Bahiani ve Bir-Adini başta olmak üzere bazı arami krallıklarını haraca bağlıyor. Bit-Adini'nin üzerinde Kargamış krallığı var. Burası, Hititlerin elinde ve kralları Sangara. Assur Kralı, Sangara'dan da Tribüt alır. Daha sonra, II.Assurnasirpal, Bit-Agusi olarak bilinen Ahunu'nun ülkesine ilerler ve Arpad (Tel Rifat)'ın kuzeyine geçer. Apre (Afrin) ırmağı geçilir ve Lubarna'nın krali kenti Kunalua'ya ulaşılır. II.Asurnasirpal, Kunalua (Tel Tainat?) dan Arantu (Orantes) ırmağını geçer, Luhuti ülkesiyle Unqi sınırında yer alan Aribau kalesine ilerler.

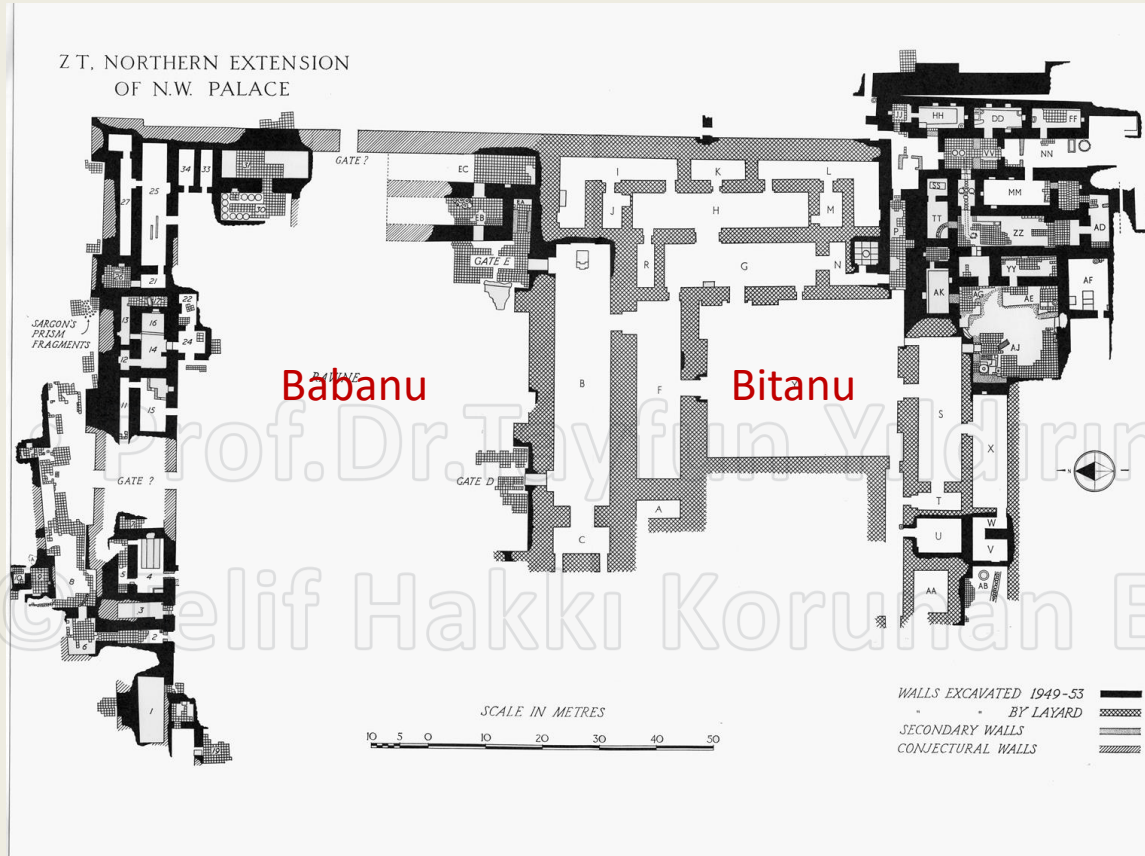
II.Assurnasirpal'in daha sonraki amacı, Lübnan Dağı ve "Amurru Ülkesinin büyük denizi"dir. Lübnan üzerinden Akdeniz'e ulaşılır. Burada Tyre, Sidon, Byblos, Arwad gibi liman kentleri vardır. Asur kralı bu kentlerden, bölgedeki Amurru krallığından vergi alır. Görüldüğü gibi kentler zaptedilmeden boyun eğmektedir. Daha sonra Assurnasirpal, Amanos Dağlarına tırmanır,orda, Assur'daki mabet inşasında kullanılmak üzere sedir, selvi gibi ağaçlar kestirir. Asurnasirpal, Kalhu'ya, evine dönmeden önce, Amanoslara bir anı steli diktirir. II.Assurnasirpal'in bu seferleri, I.Tiglat Pileser zamanından beri, Assur krallığındın Akdeniz'e ilk seferidir.

II.Assurnasirpal, Suriye'yi hakimiyeti altına alınca, güçlü hale gelir. Asurnasirpal'e ait aneller değerlendirildiğinde Assur'un bu dönemde Batı'da Akdeniz'e, Doğu'da Urmiye gölüne kuzeyde D.Anadolu içlerine, güneyde Babil'e kadar büyük bir toprak bütünlüğüne sahip olduğu görülmektedir. Assur'un ekonomik açıdan güçlenmesi, sanatını da etkiler.

II. Assurnasirpal'den itibaren sarayı içlerinin ve mabetlerin ortostatlarla süslendiğini görüyoruz. Boyları 4, 5m'yi bulan anıtsal kapı figürleri vardır. Bunlar belli merkezlerde üretilip saraylara yerleştirilmişlerdir. Assurnasirpal, Sin, Şamaş mabedini restore ettirmiştir. Kral Kalhu'ya gitmeden önce ilk 5 yılını Ninive'de geçirmiştir.

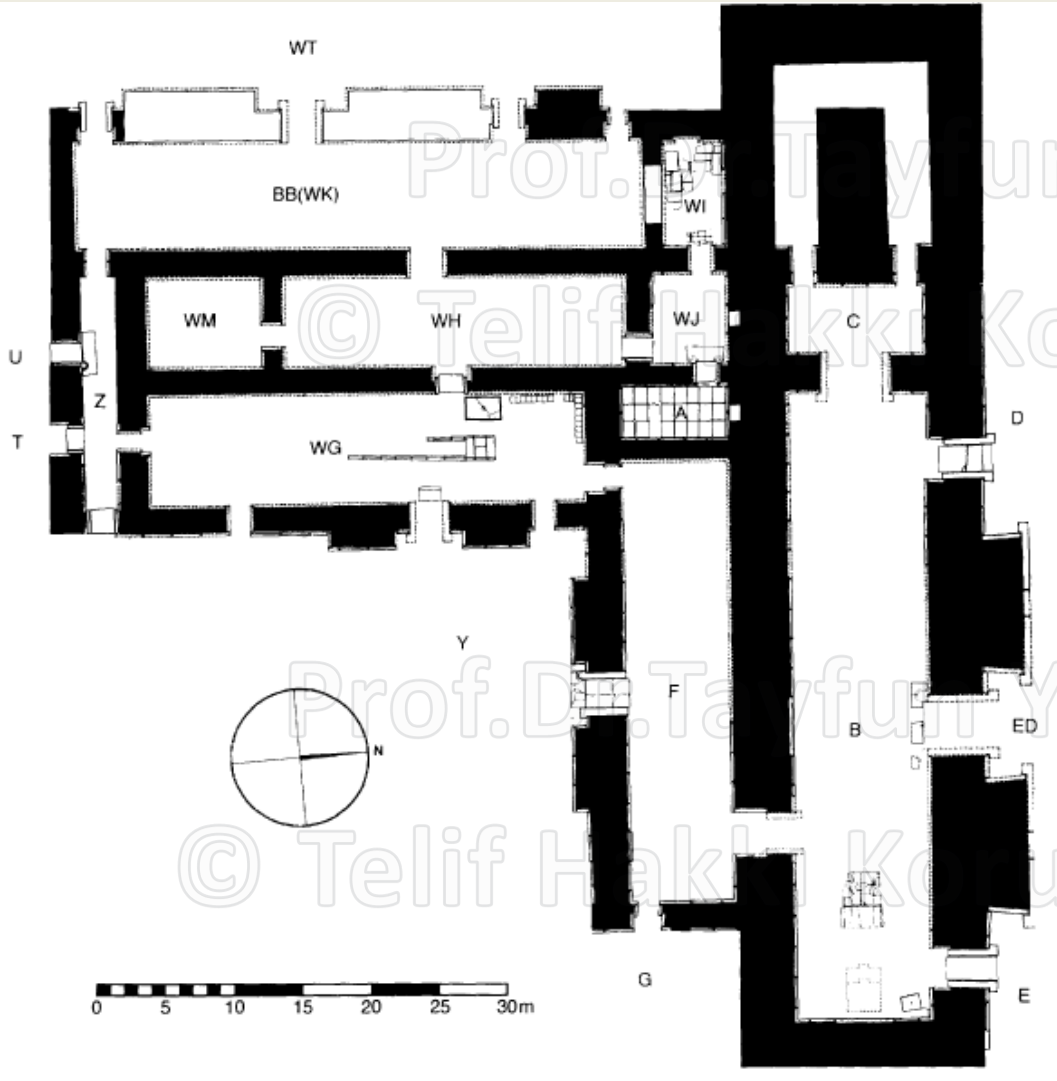
Mimari

Kuzeybatı Sarayı

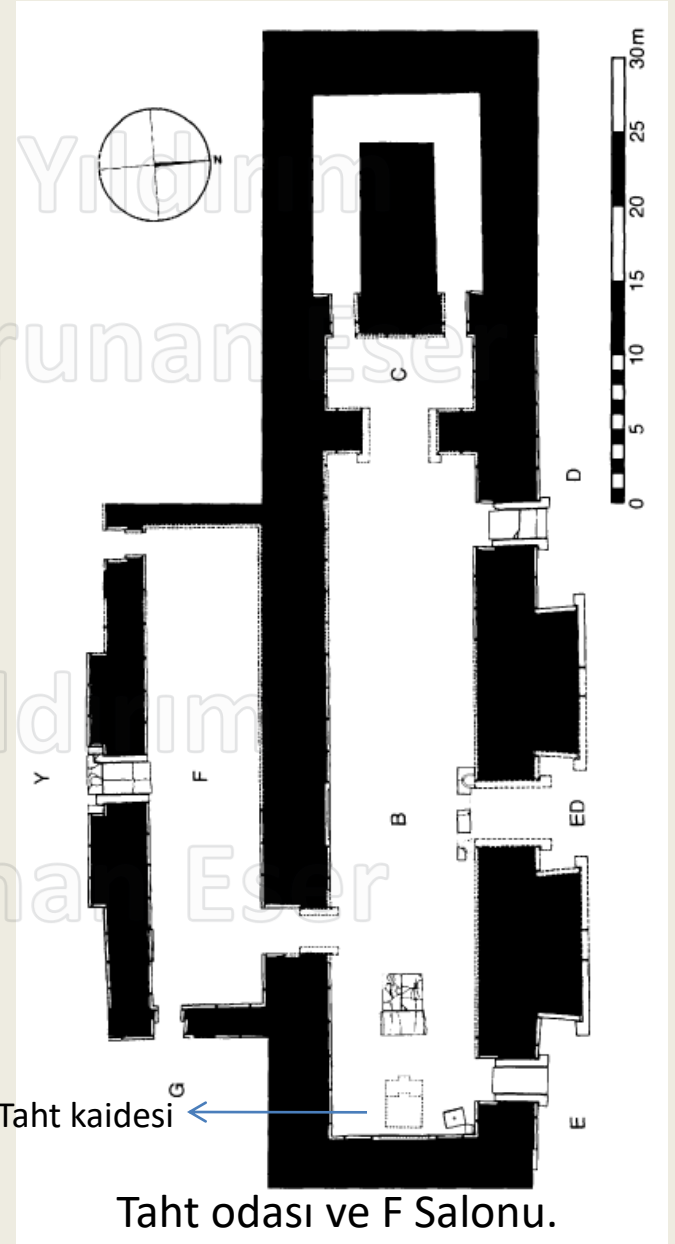

Nimrud/Kalhu sitadel, Kuzeybatı Sarayı planı (Mallowan 1966)

Nimrud / Kalhu Kuzeybatı Sarayı

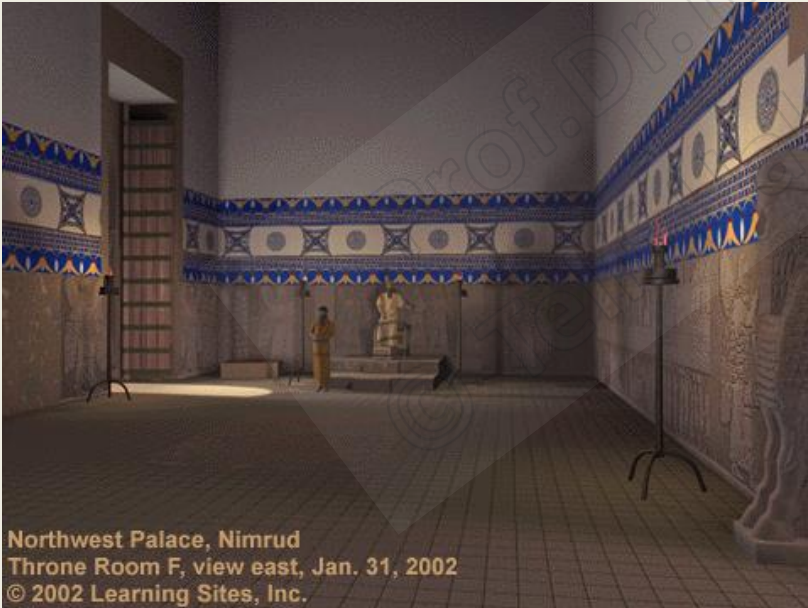
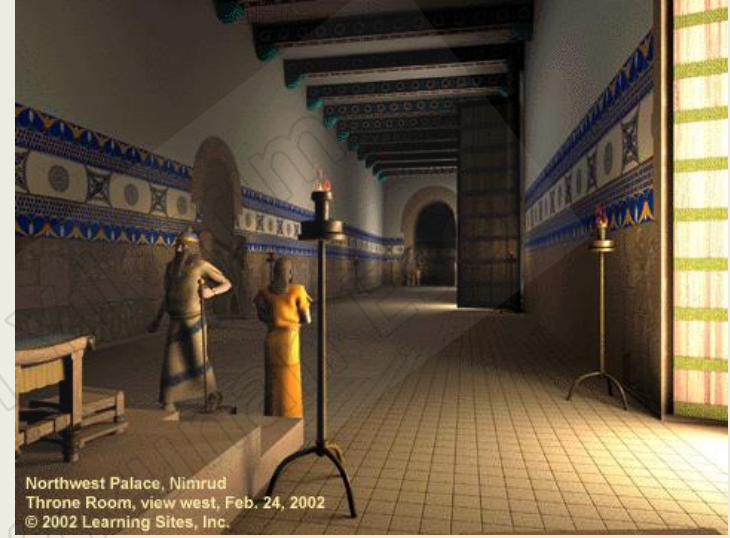

Kuzeybatı Sarayı Taht odası ve özel salonlar (F,G,H)
Paley/Sobolewski 1987, plan 2.

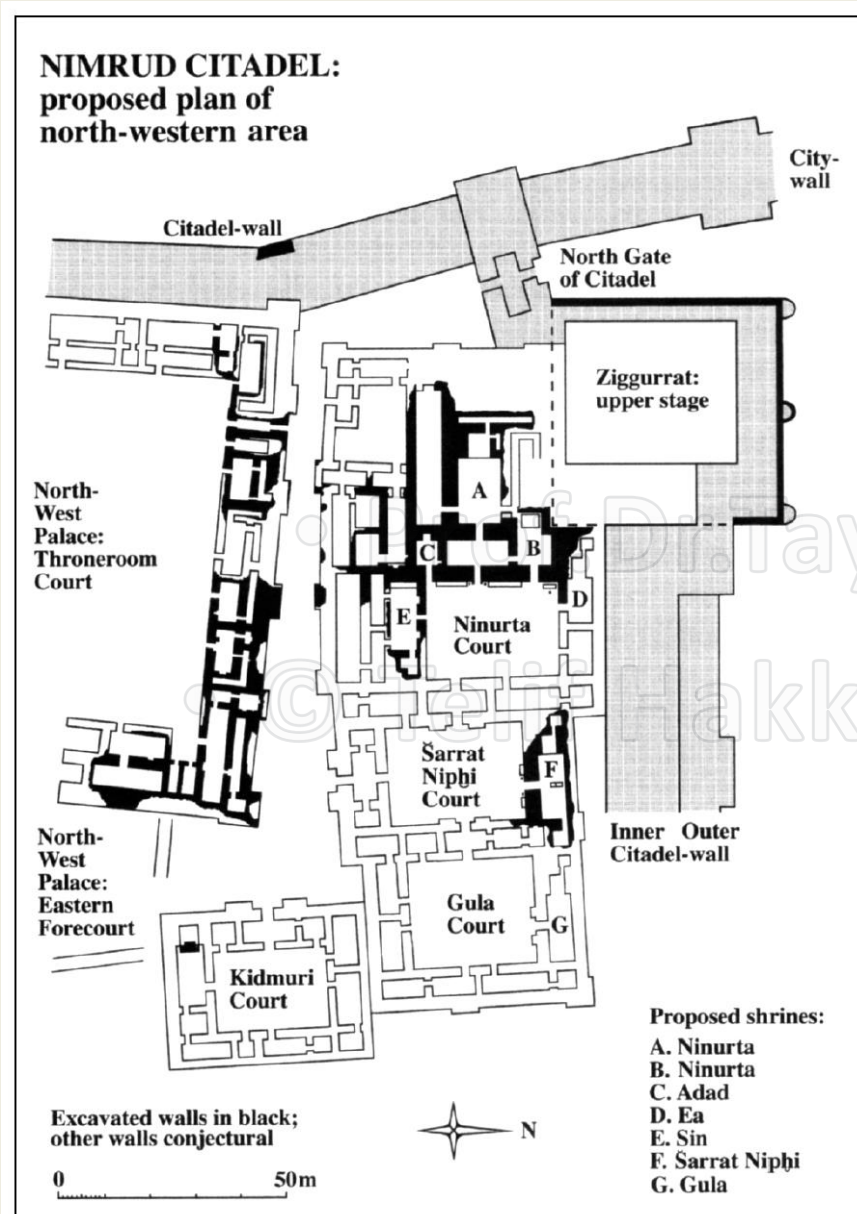

Taht odası ve F Salonu.

Nimrud Kuzeybatı Sarayı

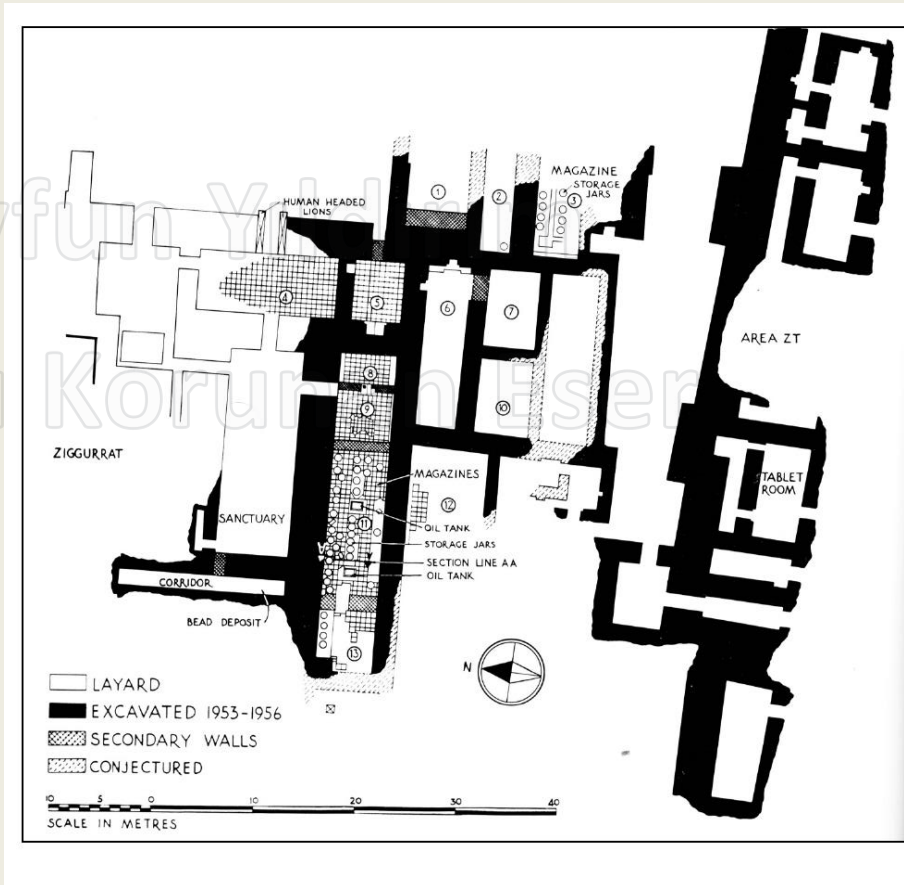
Taht salonundan çeşitli görünümler, © 2002 Learning Sites, Inc.

Mabet kompleksi, J.Reade 2002. fig 2

Nimrud

Sitadelde Kuzeybatı Sarayı'nın yanındaki ziggurat ve mabetler

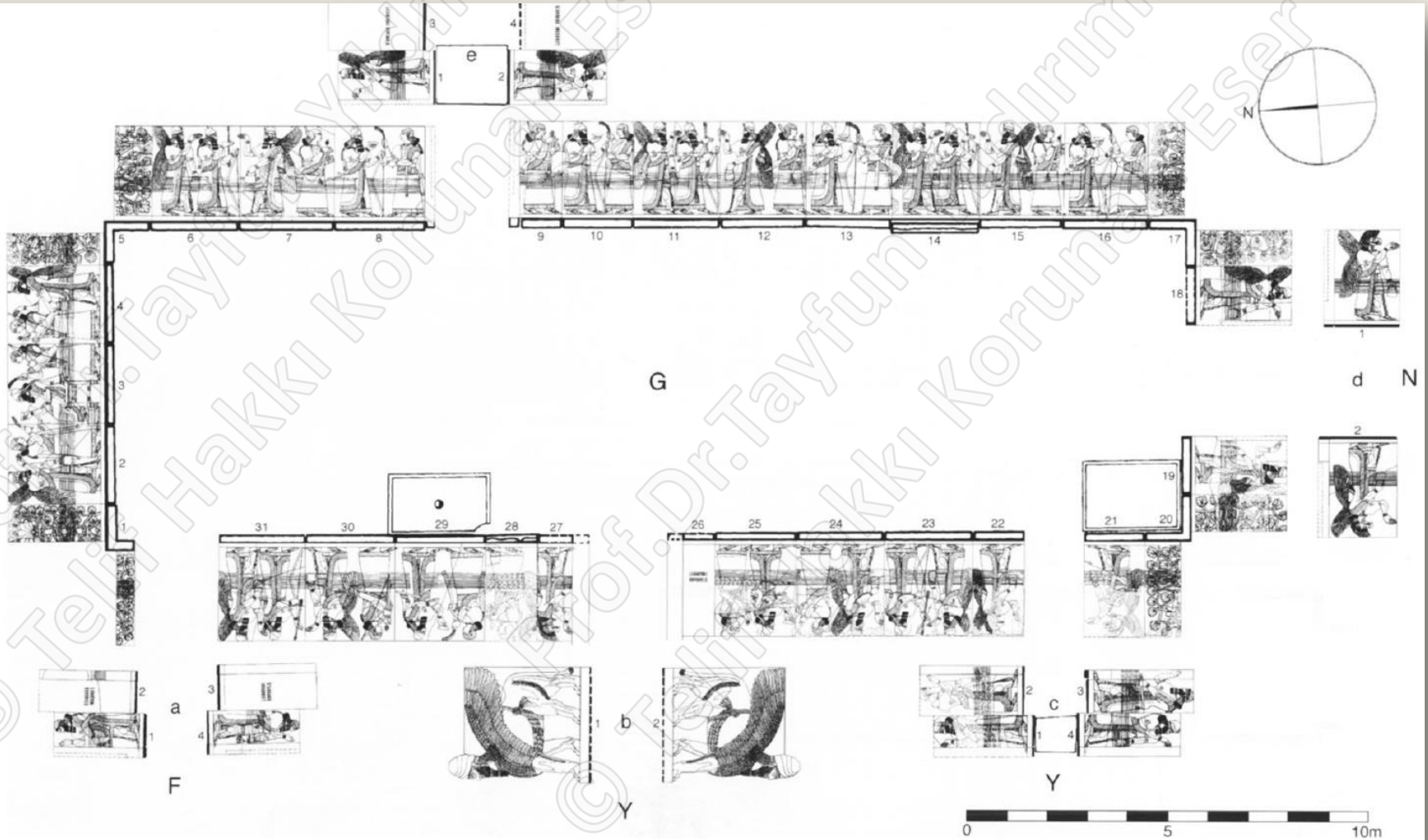
Ninurta Mabeti, M.E.L.Mallowan 1966/ I,

II. Assurnasirpal'ın Kuzeybatı Sarayı Kabartmaları (orthostatlar) Taht Salonu (oda B)

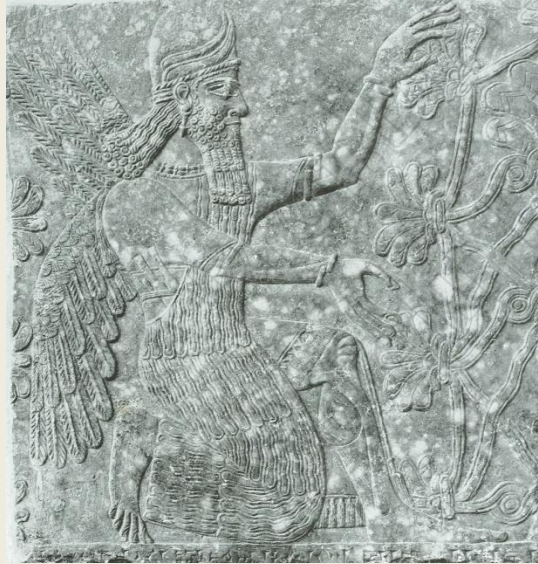
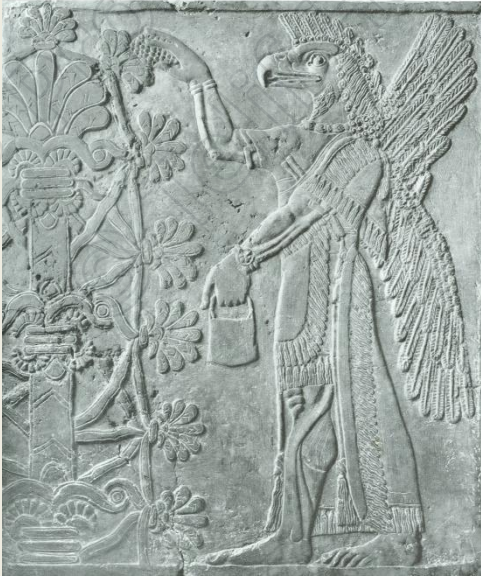
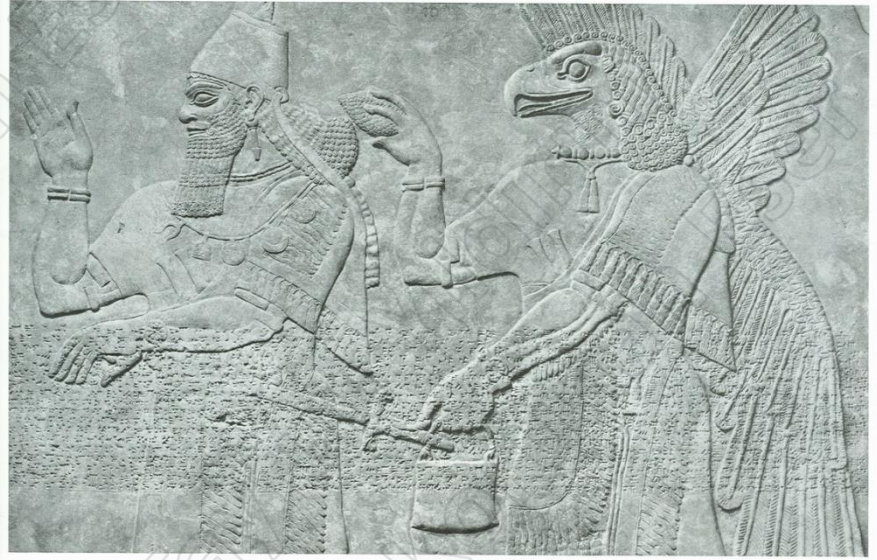

Fig. 3. Room B (throne room), reconstruction of part of the relief decoration, as published by J. Meuszynski. (After Meuszynski, pl. 1; courtesy R.P. Sobolewski)

II.Assurnasirpal'in Kuzeybatı Sarayı G Salonu kabartmaları

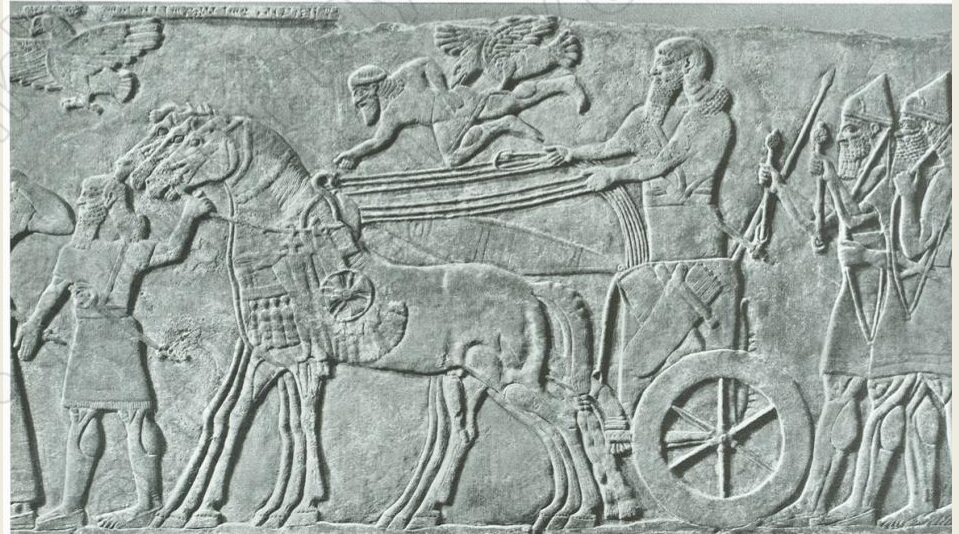
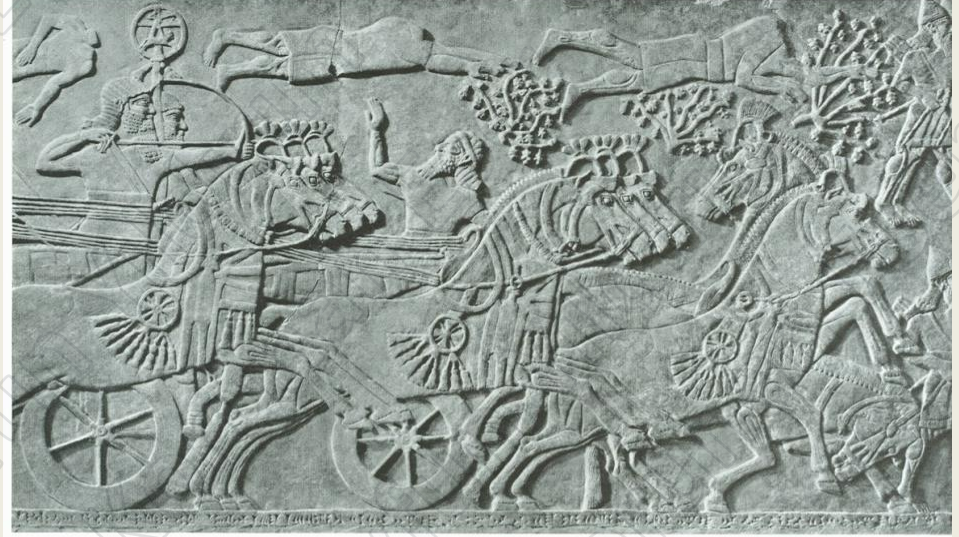
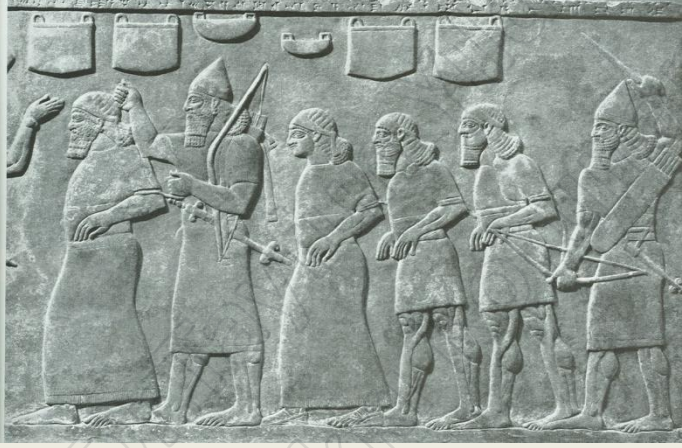
II.Assurnasirpal'in Kuzeybatı Sarayı kabartmaları

II.Assurnasirpal'in Kuzeybatı Sarayı kabartmaları

II.Assurnasirpal'in Kuzeybatı Sarayı kabartmaları

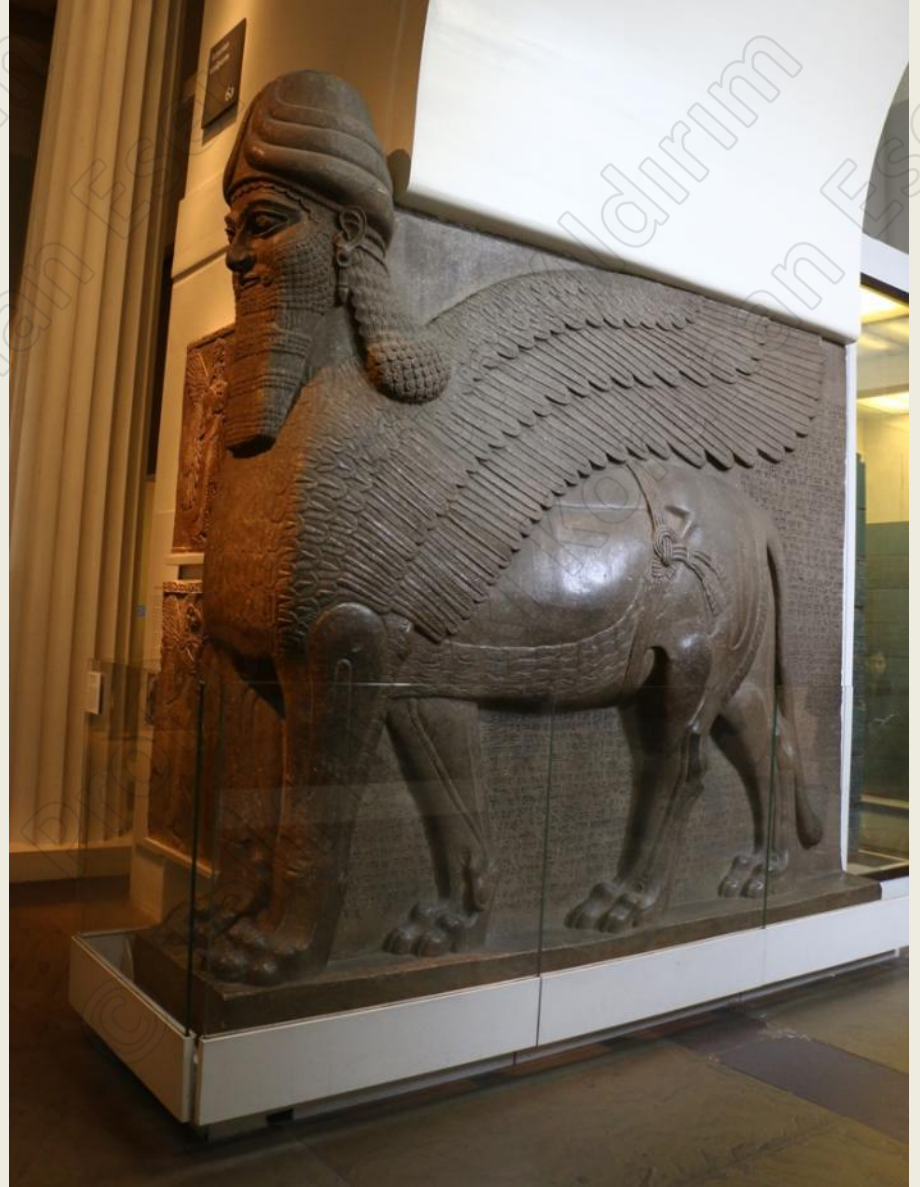
II. Assurnasirpal Dönemi Heykeltraşlık eserleri

Ninurta Mabedinin girişindeki aslan

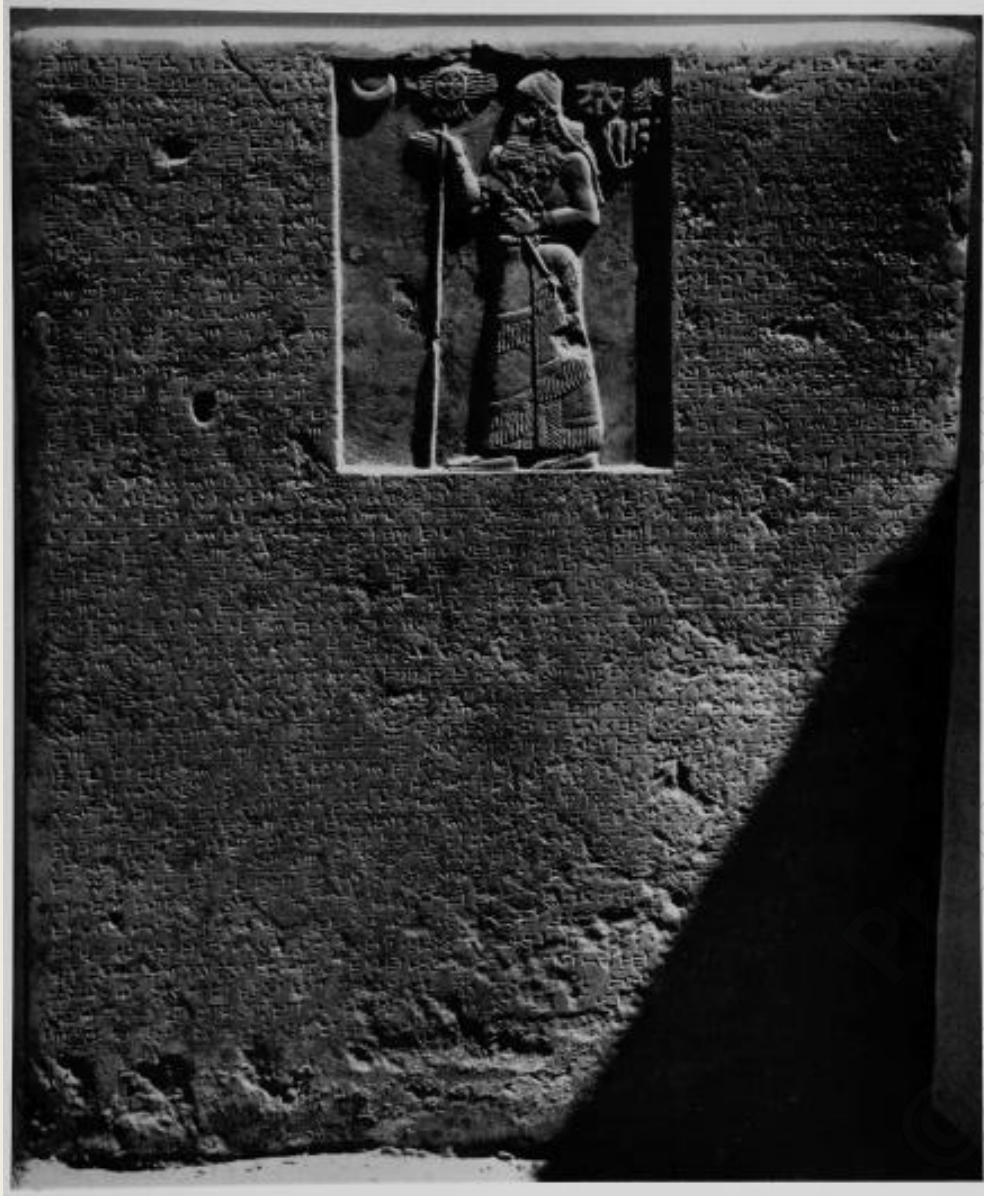
Kralın Ninurta Mabedinde bulunan heykeli

II. Assurnasirpal Dönemi Heykeltraşlık eserleri

Kuzeybatı Sarayı, Lamassu
Strommenger, E. 1964, No: 196, 191

II.Assurnasirpal stelleri

Ziyafet Steli, Nimrud, MM.E.L.Mallowan 1966, s.63

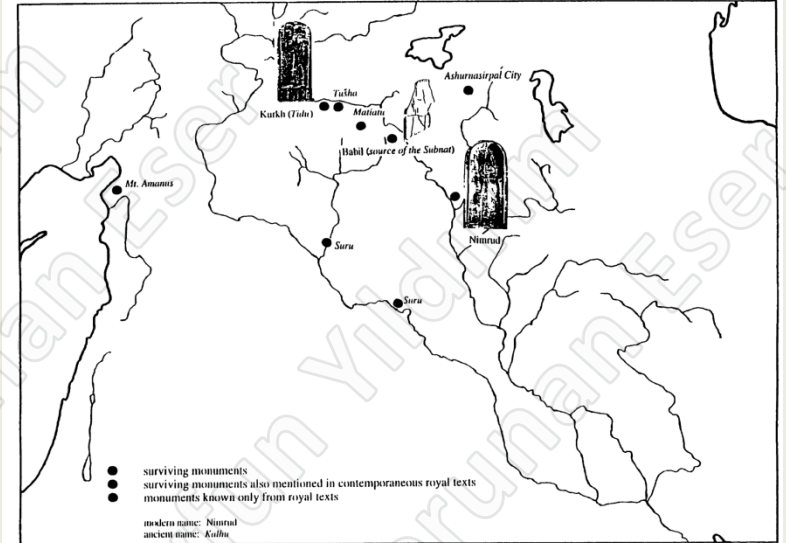
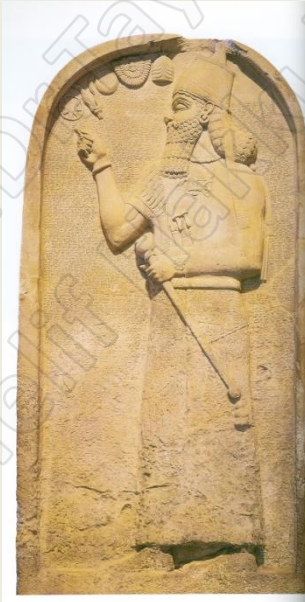

Fig. 2 Known Royal Monuments from the Reign of Ashurnasirpal II (883-858 BC)

Reade, J. 2001, res.10

Kurh / Üçtepe
British Museum